

Normele privind taxele și cheltuielile arbitrale,

(în redacție nouă)

Articolul 1.

- (1) Pentru remunerarea serviciilor arbitrale prestate de Curtea de Arbitraj de pe lângă Asociația AITA, denumită în continuare Curtea de Arbitraj, se percepe o taxă de înregistrare și administrare a dosarului în valoare de 2500 lei, precum și o taxă de arbitrare conform art.2 din prezentele norme, care au destinația de a acoperi cheltuielile de administrare a fiecărui dosar în parte, inclusiv acoperirea cheltuielilor de întreținere și administrare a Curții de Arbitraj, precum și remunerarea arbitrilor.
- (2) Taxa de înregistrare nu este rambursabilă (nu se restituie în nici-o situație).

Articolul 2.

- (1) Taxa arbitrală se stabilește în funcție de valoarea acțiunii, după cum urmează:
- a) până la 25.000 lei - 1000 lei, taxa arbitrală minimă;
 - b) de la 25.000 lei, până la 50.000 lei - 1500 lei, plus 2,6% pentru suma ce depășește suma de 25.000 lei;
 - c) de la 50.000 lei, până la 100.000 lei - 2000 lei, plus 2,5% pentru suma ce depășește suma de 50.000 lei;
 - d) de la 100.000 lei, până la 200.000 lei - 3000 lei, plus 2,4 % pentru suma ce depășește 100.000 lei;
 - e) de la 200.000 lei, până la 500.000 lei - 6.000 lei, plus 2,2% pentru suma ce depășește 200.000 lei;
 - f) de la 500.000 lei până la 1.000.000 lei - 15.000 lei, plus 2% pentru suma ce depășește 500.000 lei;
 - g) de la 1.000.000 lei, până la 2.000.000 lei - 30.000 lei, plus 1,8% pentru suma ce depășește 1.000.000 lei;
 - h) peste 2.000.000 lei - 60.000 lei, plus 1,3% din suma ce depășește 2.000.000 lei.
- (2) Cererile de competența Curții arbitrale obiectul cărora este un litigiu nepatrimonial care este imposibil de-a fi evaluat în valoare bănească, se taxează cu triplul taxei arbitrale minime și în cazul examinării acestor litigii de un complet din trei arbitri la această taxă arbitrală se aplică coeficientul 3 (trei) (3x3).
- (3) În cererile cu mai multe capete, valoarea fiecărui capăt trebuie stabilită în mod separat; valoarea obiectului cererii se stabilește la suma totală a capetelor de cerere.
- (4) Dacă valoarea obiectului cererii este exprimată în valută străină, taxa arbitrală se calculează pe baza parității dintre această valută și leu/MD la data introducerii cererii de arbitrare și se plătește în lei/MD, ori în altă valută liber convertibilă, potrivit cursului stabilit de Banca Națională a Moldovei la această dată.
- (5) În cazul în care o parte solicită, prin cerere reconvențională, compensarea pretenției sale cu cea a celeilalte părți, solicitantul este obligat la plata taxei arbitrale la valoarea acțiunii ce se solicită a fi compensată.

- (6) Cererile pentru recuzarea unui arbitru se taxează cu 1000 lei.
- (7) Cererile pentru încuviințarea de măsuri asigurătorii și măsuri provizorii precum și cererile privind constatarea anumitor împrejurări de fapt se taxează cu 2.000 lei.

Articolul 3.

- (1) Taxa arbitrală minimală constituie 1000lei.
- (2) Președintele Curții de Arbitraj, la cererea motivată a reclamantului, poate reduce taxa arbitrală prevăzută la art. 2 în dependență de specificul litigiului, complexitate și alte circumstanțe, cu excepția taxei arbitrale minime.

Articolul 4.

- (1) Taxa de înregistrare și taxa arbitrală se plătește integral la introducerea cererii de arbitrare sau, după caz, a cererii reconvenționale și a celorlalte cereri taxate. La cererea de arbitrare se anexează și dovada plății taxelor menționate.
- (2) Dacă reclamantul nu a stabilit sau nu a calculat corect valoarea obiectului cererii, Secretariatul Curții de Arbitraj din oficiu stabilește această valoare pe baza datelor privitoare la obiectul cererii.
- (3) Dacă reclamantul își reduce pretențiile până la ședința de arbitrare, taxa arbitrală se calculează la valoarea redusă a obiectului cererii, diferența fiind restituită prin hotărârea arbitrală.
- (4) Președintele Curții de Arbitraj în cazul solicitării scrise a reclamantului, poate aproba ca taxa arbitrală să fie amânată sau eșalonată, astfel ca să fie plătită în maximum două tranșe, cel târziu până la primul termen de arbitrare.
- (5) Dacă dovada plății taxei de înregistrare și a taxei arbitrale nu se face odată cu introducerea cererii de arbitrare și nu se solicită acordarea motivată a unui termen sau în termenul prescris în acest scop, cererea de arbitrare se restituie reclamantului.

Articolul 5.

- (1) Cererea reconvențională se taxează ca și cererea inițială (principală), inclusiv se achită obligatoriu taxa de înregistrare.

Articolul 6.

- (1) Taxa arbitrală poate fi redusă cu 25% în cazul în care:
- a) litigiul este soluționat de un arbitru unic;
 - b) litigiul este soluționat prin acordul de compromis al părților.
- (2) Taxa arbitrală se reduce cu 75% din quantumul ei, dacă reclamantul și-a retras cererea de arbitrare până la începerea ședinței de arbitrare.

Articolul 7.

- (1) Taxa arbitrală se restituie în proporție de 75% dacă:
- a) completul de arbitri pronunță o hotărâre prin care se constată că litigiul nu ține de competența Curții de Arbitraj.

- b) reclamantul renunță la arbitrare sau la dreptul subiectiv sau părțile încheie o tranzacție mai înainte de constituirea tribunalului arbitral;

(2) Taxa arbitrală se restituie în proporție de 50% dacă:

- a) reclamantul renunță la arbitrare sau la dreptul subiectiv sau părțile încheie o tranzacție după constituirea tribunalului arbitral, dar mai înainte sau la primul termen de arbitrare.
- b) instanța judecătorească desființează hotărârea arbitrală în temeiurile prevăzute de legislație.
- c) procedura arbitrală încetează în legătură cu renunțarea reclamantului la pretențiile sale până la prima ședință, ca urmare a soluționării litigiului pe cale amiabilă, sau în oricare alte cazuri de adresare și recepționare de către Curtea de Arbitraj a cererilor de acest gen până la ziua primei ședințe.

Articolul 8.

- (1) În cazurile indicate la art.6 și art.7 hotărârea sau încheierea completului de arbitri trebuie să conțină dispoziții privind restituirea parțială sau integrală a taxei arbitrale. În cazul încetării procedurii arbitrale până la constituirea completului de arbitri dispoziția privind restituirea taxei este adoptată de președintele Curții de Arbitraj.

Articolul 9.

- (1) În cazul asistenței acordate la organizarea arbitrajului ad-hoc președintele Curții de Arbitraj stabilește, în fiecare caz separat, modul de aplicare a prezentelor Norme.

Articolul 10.

- (1) La organizarea și desfășurarea procedurii de mediere și conciliere, părțile sunt obligate să plătească taxa de înregistrare și o taxă egală cu 50% din taxa arbitrală ce s-ar fi convenit, dacă s-ar fi recurs la procedura arbitrală. Alte prevederi ale prezentelor Norme se aplică în mod corespunzător.

- (2) Toate celelalte cheltuieli făcute de părți în legătură cu medierea și concilierea sunt pe contul lor.

Articolul 11.

- (1) Taxa arbitrală se plătește integral la depunerea cererii de arbitrare sau, după caz, a cererii reconvenționale. La cerere se anexează și dovada plății.
- (2) Dacă taxa arbitrală nu este achitată în corespundere cu prezentele Norme, cererea de arbitrare se restituie reclamantului.

Articolul 12.

- (1) Curtea de Arbitraj poate obliga ambele părți sau una dintre ele să avanseze acoperirea cheltuielilor suplimentare în legătură cu derularea procedurii arbitrale. Avansarea acestor cheltuieli poate fi solicitată părții care a înaintat un demers privind necesitatea efectuării unor acțiuni pentru soluționarea litigiului care ar putea duce la asemenea cheltuieli, dacă demersul va fi considerat întemeiat.
- (2) În afară de taxe arbitrale, părțile sunt obligate să achite cheltuielile arbitrale suplimentare cum ar fi:
- a) cheltuieli de administrare a probelor;
 - b) de traducere a actelor și a dezbaterilor, precum și alte cheltuieli necesare la arbitarea litigiului.
- (3) Partea care solicită obținerea de probe, efectuarea unei expertize sau efectuarea altor acțiuni necesare examinării litigiului este obligată să achite în avans cheltuielile necesare în legătură cu

cererea depusă. În cazul în care aceste acțiuni se dispun din inițiativa completului de arbitri, acesta este în drept să oblige una sau ambele părți să efectueze plata în avans a costului acțiunilor întreprinse.

- (4) În caz de desemnare de către una din părți a arbitrului care își are domiciliul în afara locului petrecerii ședințelor Curții de Arbitraj, inclusiv de peste hotarele Republicii Moldova, această parte urmează să introducă în avans cheltuielile de participare a arbitrului în procedura arbitrală (cheltuieli de deplasare, cazare, diurnă, etc.). În cazul în care această persoană urmează să îndeplinească funcțiile președintelui tribunalului arbitral sau arbitrului unic, avansarea cheltuielilor pentru participarea lui în procedura arbitrală urmează a fi introdusă în cote egale de ambele părți. În caz de neintroducere a avansului în termenele stabilite de către pârât, achitarea acestei cote este pusă pe seama reclamantului.
- (5) Partea, la cererea căreia se solicită efectuarea traducerii de pe actele dosarului, precum și traducerea prin interpreți a dezbaterilor orale, are obligația să avanseze anticipat costul efectuării acestora.
- (6) În situația când, petrecerea procedurii arbitrale are loc în altă limbă decât limba de stat, achitarea eventualelor cheltuieli de traduceri poate fi atribuită ambelor părți egal, inclusiv poate fi solicitată prealabil avansarea acestor cheltuieli.
- (7) Dacă părțile în litigiu au convenit ca locul petrecerii ședințelor să fie altul decât sediul Curții de Arbitraj, atunci obligatoriu, toate cheltuielile suplimentare în acest scop sunt suportate de părți solidar, cu avansarea acestor cheltuieli. În cazul în care avansarea nu se efectuează în termenele stabilite de Curtea de Arbitraj, ședințele de examinare a cererii se petrec la sediul Curții de Arbitraj.
- (8) În situația când, una dintre părți nu își îndeplinește obligația ce-i revine cu privire la achitarea taxei respective sau a cheltuielilor arbitrale, inclusiv a cheltuielilor suplimentare, cealaltă parte o poate executa urmând ca prin hotărârea arbitrală să se stabilească modul de suportare a sumelor respective.
- (9) Dacă taxele respective nu se achită conform prevederilor menționate mai sus, nu se va da curs cererii sau procedurii arbitrale.

Articolul 13.

- (1) Taxa de înregistrare și taxa arbitrală, inclusiv și cheltuielile suplimentare arbitrale suportate de partea care a obținut câștig de cauză se restituie integral sau parțial de partea opusă, proporțional sumelor acordate. Cheltuielile suportate de partea în favoarea căreia a fost emisă hotărârea în legătură cu apărarea intereselor sale în Curtea de Arbitraj (cheltuieli de deplasare ale părților, onorariile avocaților, cheltuielile legate de expertiză, ș.a.) pot fi atribuite părții adverse în măsura în care tribunalul arbitral le va recunoaște întemeiate și raționale.
- (2) Prin acordul părților poate fi stabilită o altă modalitate de compensare a sumelor respective.

Articolul 14.

- (1) Taxa de înregistrare, taxa arbitrală și cheltuielile arbitrale, inclusiv și cele suplimentare se achită în MDL (lei) la casieria Asociației „AITA” sau prin transfer bancar. Taxa și cheltuielile arbitrale se consideră plătite în ziua intrării sumelor în casă sau la contul Asociației „AITA”.

Articolul 15.

- (1) Taxele de înregistrare rămân la dispoziția Asociației AITA. Taxele arbitrale încasate de Asociația AITA rămân la dispoziția Curții de Arbitraj și se utilizează pentru desfășurarea activității curente, remunerarea Președintelui Curții de Arbitraj, plata onorariilor arbitrilor și

secretarului, precum și pentru acoperirea cheltuielilor ce țin de întreținerea Curții de Arbitraj, inclusiv taxele și impozitele de stat.

- (2) Repartizarea mijloacelor financiare, prevăzute la alin. (1), din prezentul articol, se decide de către Președintele Curții de Arbitraj, prin încheiere.
- (3) Onorariile arbitrilor se stabilesc de Președintele Curții de Arbitraj, ținând cont de complexitatea litigiului, timpul acordat soluționării acestuia, diligența și eficiența arbitrilor/arbitrilor, celeritatea procedurii, respectarea termenului de examinare și de adoptare a hotărârii.
- (4) Toate plățile aferente cheltuielilor prevăzute la alin. (1), din prezentul articol se vor efectua prin Contabilitatea Asociației AITA.

[Art. 15 modificat prin Hotărârea Consiliului AITA, din 09.09.2024.](#)

Articolul 16.

- (1) Publicațiile și informațiile scrise ce țin de Regulamentul privind organizarea și funcționarea Curții de Arbitraj, Regulile de procedură arbitrală și Regulile de mediere și conciliere ale Curții de Arbitraj, lista arbitrilor și prezentele Norme se eliberează părților interesate, de regulă, fără plată.

Articolul 17.

- (1) Prezentele Norme intră în vigoare la data aprobării și se publică pe pagina oficială a Asociației AITA.